

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania małoletniego G. A.
reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego matkę J. W. przeciwko
Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o prawo do renty rodzinnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 czerwca 2023 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 5 stycznia 2022 r., sygn. akt III AUa 1164/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku na rzecz J. W. przedstawiciela ustawowego małoletniego syna G. A. - reprezentowanego w postępowaniu przez matkę i odwołującego się w postępowaniu sądowym - kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku, decyzją z 20 listopada 2018 r., odmówił małoletniemu G. A. prawa do renty rodzinnej po zmarłym 11 marca 2018 r. ojcu T. A.

Odwołanie od decyzji złożyła J. W., matka małoletniego G. A., wnosząc w jego imieniu o ponowne rozpoznanie sprawy i przyznanie małoletniemu synowi T. A. prawa do renty rodzinnej.

Decyzją z 6 czerwca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku, na mocy zobowiązania sądu z 29 kwietnia 2019 r., uzupełnił decyzję z 20 listopada 2019 r., wskazując jako adresata decyzji J. W. – przedstawiciela ustawowego małoletniego G. A. oraz odmówił małoletniemu G. A. prawa do renty rodzinnej po zmarłym [...] 2018 r. po ojcu T. A..

Odwołanie od decyzji z 6 czerwca 2019 r. złożyła J. W., matka małoletniego G. A., wnosząc w jego imieniu o jej zmianę przez zaliczenie okresu studiów doktoranckich T. A., od 11 marca 2008 r. do 31 lipca 2010 r. odbywanych przez zmarłego w okresie od 2 marca 2007 r. do 31 lipca 2010 r., jako okresu nieskładkowego na podstawie art. 7 ust. 9a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 504; dalej: ustawa emerytalna), zaliczenie okresu prowadzenia przez zmarłego działalności gospodarczej w okresie od 1 grudnia do 31 grudnia 2017 r. jako okresu składkowego w związku z opłaceniem przez spadkobierców zmarłego zaległej, należnej składki oraz wydanie wyroku przyznającego uprawnienie do renty rodzinnej małoletniemu, po jego zmarłym ojcu T. A., wraz z odsetkami za zwłokę.

Pismem z 17 lipca 2020 r. organ rentowy wyjaśnił, że po zakończonym postępowaniu wyjaśniającym zaliczył okres prowadzenia działalności gospodarczej przez zmarłego T. A., od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., do stażu ubezpieczeniowego, który jednak pozostał bez wpływu na przyznanie uprawnienia w przedmiocie renty rodzinnej na rzecz małoletniego G. A.. Organ rentowy podał, że po uwzględnieniu tego, udowodniony okres składkowy i nieskładkowy zmarłego T. A. w dziesięcioleciu przed dniem zgonu, od 11 marca 2008 r. do 10 marca 2018 r., to 4 lata, 11 miesięcy i 24 dni.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z 27 sierpnia 2020 r., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał odwołującemu się małoletniemu G. A. (reprezentowanemu przez jego matkę w postępowaniu) prawo do renty rodzinnej poczynszy od 11 marca 2018 r.

W sprawie ustalono, że T. A. od 1 października 2006 r. do 30 września 2010 r. był studentem stacjonarnych studiów doktoranckich na Akademii Wychowania Fizycznego w P. Nie miał otwartego przewodu doktorskiego, nie zdawał egzaminów

doktorskich ani nie obronił pracy doktorskiej. Był zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego jako student w okresie od 2 marca 2007 r. do 31 lipca 2010 r. Od 11 marca 2008 r. do 10 marca 2018 r. okresy składkowe i nieskładkowe zmarłego T. A., uznane za udowodnione przez pozwany organ rentowy, stanowiły łącznie okres 4 lat, 11 miesięcy i 24 dni. Organ rentowy nie zaliczył jako okresu nieskładkowego zmarłego T. A. okresu odbywanych przez niego studiów doktoranckich od 11 marca 2008 r. do 31 lipca 2010 r.

Sąd Okręgowy przypomniał, że zgodnie z art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej, okresem nieskładkowym jest m.in. okres studiów doktoranckich i aspirantury naukowej w wymiarze określonym w decyzji o ich utworzeniu, a stanowisko organu rentowego, że dla zaliczenia studiów doktoranckich konieczne jest złożenie egzaminu doktorskiego i obrona pracy doktorskiej, nie znajduje potwierdzenia w treści tego przepisu. Podkreślił, że przepis ten w ogóle nie wymaga ukończenia studiów doktoranckich, w odróżnieniu od takiego warunku przewidzianego w art. 7 pkt 9 ustawy emerytalnej, dotyczącego ukończenia nauki w szkole wyższej na jednym kierunku.

Zdaniem Sądu Okręgowego, gdyby intencją ustawodawcy było uzależnienie możliwości zaliczenia okresu odbywania studiów doktoranckich od ich ukończenia, zawarłby taką regulację wprost w art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej, czego jednak nie zrobił. To zaś oznacza, że wbrew stanowisku organu rentowego, niewykazanie okoliczności zdania egzaminu doktoranckiego, złożenia doktoratu oraz obrony rozprawy doktorskiej, w świetle wykładni art. 7 pkt 9a, jest bez znaczenia. Samo tylko odbywanie studiów doktoranckich, udokumentowane przedstawionymi przez przedstawiciela ustawowego małoletniego zaświadczeniami, które nie były kwestionowane przez pozwany organ rentowy i która to okoliczność nie była sporna między stronami, jest wystarczające dla uwzględnienia okresu tych studiów jako okresu nieskładkowego.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że z § 5 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z 17 grudnia 1996 r. w sprawie studiów doktoranckich wynika, że przyjęcie rozprawy doktorskiej i jej obrona mogą nastąpić bezpośrednio po ukończeniu samych studiów doktoranckich, zaś w myśl § 5 ust. 3

rozporządzenia, studia doktoranckie mogą trwać do 3 lat, a w przypadkach losowych okres ten mógł zostać przedłużony do 4 lat.

W tych okolicznościach faktycznych i prawnych oraz przy uwzględnieniu, że okresy nieskładkowe nie mogą stanowić więcej aniżeli jedna trzecia udowodnionych okresów składkowych (art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej), Sąd Okręgowy uznał, że zmarły T. A. legitymował się pięcioletnim okresem składkowym i nieskładkowym w ciągu dziesięciolecia poprzedzającego dzień jego śmierci, co nastąpiło [...] 2018 r.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł organ rentowy.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z 5 stycznia 2022 r., oddalił apelację organu rentowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew zarzutom apelującego, Sąd Okręgowy przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, w oparciu o które poczynił trafne ustalenia faktyczne oraz wywiódł wnioski w pełni uprawnione wynikiem jego postępowania, nie wykraczając poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów.

Sąd Apelacyjny wyraził stanowisko tożsame z poglądem przedstawionym przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 14 czerwca 2007 r., III AUa 1196/06 oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 5 kwietnia 2017 r., III AUa 1906/16, na które powołał się Sąd pierwszej instancji, co do tego, że przedstawiony przez organ rentowy warunek, że dla zaliczenia studiów doktoranckich konieczne jest złożenie egzaminu doktorskiego i obrona pracy doktorskiej, nie znajduje potwierdzenia w treści art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej. W świetle brzmienia tego przepisu nie ma podstaw do tego, aby od takich okoliczności uzależniać możliwość zaliczenia okresu tych studiów do stażu okresu nieskładkowego. Przez okres nieskładkowy rozumieć bowiem należy okres studiów doktoranckich i aspirantury naukowej, niezależnie od ukończenia nauki. Art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej warunku ukończenia takich studiów nie przewiduje i nie można w takim przypadku odwoływać się do innego przepisu, w którym wspomniany warunek został zastrzeżony. Ewentualna analogia w tym wypadku jest niezasadna, ponieważ – jak przyjął Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 29 września 2009 r., III CZP 41/09, OSNC 2010 nr 3, poz. 33 – stosowanie przepisów

w drodze analogii może mieć miejsce wyłącznie w przypadku stwierdzenia występowania luki prawnej. Luka prawna nie występuje natomiast w przypadku art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej. Przepisy art. 7 pkt 9 oraz art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej zawierają co prawda uregulowania dotyczące podobnych kwestii, nie są one jednak identyczne, gdyż odnoszą się do różnych stanów faktycznych.

Samo tylko odbywanie studiów doktoranckich udokumentowane przedstawianymi zaświadczeniami, co między stronami było bezsporne, jest więc wystarczające dla uwzględnienia okresu tych studiów jako nieskładkowego, stanowiącego podstawę do ustalenia, że T. A. legitymował się pięcioletnim okresem składkowym i nieskładkowym w ciągu dziesięciolecia poprzedzającego dzień jego śmierci 11 marca 2018 r.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wniósł organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości i opierając skargę na podstawach naruszenia prawa materialnego: art. 65 ust. 1 i 2 w związku z art. 67 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 7 pkt 9a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Strona skarżąca wniosła o „zmianę zaskarżonego wyroku przez zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego wyroku przez oddalenie odwołania, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu.” Ponadto skarżący organ rentowy wniósł o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego ustalonego według norm przepisanych prawem.

Zdaniem organu rentowego, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które dotychczas nie było rozpoznawane przez Sąd Najwyższy, a mianowicie: czy wobec treści art. 65 ust. 1 i 2 w związku z art. 67 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 7 pkt 9a ustawy o emeryturach i rentach z FUS można zastosować te przepisy w przedmiotowej sprawie i zaliczyć do okresów nieskładkowego okresu niezakończonych studiów doktorskich, a w konsekwencji uznanie, czy zmarły ojciec małoletniego legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym wskazanym w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołująca się przedstawicielka ustawowa małoletniego syna wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania oraz o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują wątpliwości interpretacyjne, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych. Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd). Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia pod rygorem odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba

rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy – w ramach tzw. przedsądu – bada tylko powołane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny (przesłanki) przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie powstało, oraz przedstawieniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego (por. w nowszym orzecznictwie postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Wywód skarżącego powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymagania konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy

wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) oraz pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Jednocześnie przedstawienie we wniosku przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, nie może mieć natomiast charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2018 r., I CSK 23/18, LEX nr 2508110).

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę

istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639).

Pytania sformułowane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełniają warunków pozwalających na ocenę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Ograniczono się jedynie do sformułowania pytania, bez przedstawienia argumentacji, która pozwoliłaby Sądowi Najwyższemu na ocenę, czy w sprawie rzeczywistości występuje zagadnienie prawne istotne zarówno dla obecnej sprawy, jak i dla rozwoju jurysprudencji. Sąd Najwyższy nie może wyręczać w tym względzie profesjonalnego pełnomocnika, który powinien przedstawić własną wykładnię wchodzących w grę przepisów i powołać się na formułowane przez naukę i judykaturę różne zapatrywania na dane zagadnienie. Wniosek pozbawiony jakiegokolwiek argumentacji nie może być postrzegany w inny sposób niż niewykazujący rzeczywistego występowania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Organ rentowy nie odniósł się do wykładni art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej przyjętej przez Sąd *meriti*. Nie skonfrontował poglądów cytowanych przez Sąd *meriti* a zaczerpniętych z orzeczeń innych Sądów Apelacyjnych. Nie przedstawił wyводу prawniczego wyrażającego pogląd skarżącego na przytoczone zagadnienie prawne. Oceniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy wspomnieć, że nie jest możliwe, przy uzasadnianiu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, odwołanie się wprost do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz sformułowanie wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej

(por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2015 r., III PK 151/14, LEX nr 1678968).

Na marginesie należy dodać, że spór, na kanwie którego organ rentowy konstruuje zagadnienie prawne, sprowadzał się do prawidłowej wykładni przepisów ustawy emerytalnej. Sąd *meriti* posłużył się dyrektywami wykładni językowej i systemowej, odkodowując normę z art. 7 pkt 9a i zestawiając ją z podobną normą z art. 7 pkt 9 ustawy emerytalnej. Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od wyników wykładni uzyskanych za pomocą tych dyrektyw. Trafnie przyjął, że nie można zastosować analogii do art. 7 pkt 9 ustawy emerytalnej, gdy nie zachodzi luka prawna, którą w drodze argumentacji prawniczej, przez rozumowanie *a simile*, należałoby uzupełnić normą o analogicznej treści. Obowiązujący i dotyczący bezpośrednio analizowanego stanu faktycznego art. 7 pkt 9a ustawy emerytalnej należało zinterpretować według przyjętych reguł wykładni.

Jak wyłożył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17 stycznia 2019 r., III UZP 10/18 (LEX nr 2607267), odstąpienie od wykładni językowej może nastąpić tylko w sytuacjach wyjątkowych, skoro pomocniczość wykładni systemowej i funkcjonalnej służyć ma przede wszystkim rozstrzygnięciu wątpliwości, których nie usuwa wykładnia językowa, w szczególności pozwala uzasadnić wybór między różnymi możliwymi interpretacjami językowymi danego zwrotu czy przepisu i pozwala odpowiednio zmodyfikować sens językowy przepisu, harmonizując go z wymogami wykładni systemowej lub funkcjonalnej. W konsekwencji tego, interpretatorowi wolno odstąpić od sensu językowego przepisu między innymi w przypadku, gdy wykładnia językowa prowadzi do rozstrzygnięcia, które w świetle powszechnie akceptowanych wartości musi być uznane za rażąco niesłuszne, niesprawiedliwe, nieracjonalne lub niweczące *ratio legis* interpretowanego przepisu.

Poprzestając na zadaniu pytania, organ rentowy zbagatelizował rangę zagadnienia prawnego, które dostrzegł w sprawie. Zagadnieniem tym jest przysługiwanie renty rodzinnej dziecku zmarłego ojca, który przez długi czas zajmował się różnymi aktywnościami życia, szczegółowo opisanymi, rozważonymi i ocenionymi przez Sąd Apelacyjny.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c.

[SOP]

[ms]